

финансово състояние на дружеството. В тази връзка няколко са целите, които дружеството си поставя. На първо място, доброто състояние на активите и тяхната степен на експлоатация. Политиката на ръководството е за максимално използване на капацитета на сградите, за да може да извлече и максимална икономическа изгода.

При първоначалното придобиване, имотите и оборудването се оценяват по цената на придобиване плюс всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Определен е стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен продукт, се третира като текущ разход в момента на придобиването им. Разходите за преустройство и модернизация на материалните активи, които отговарят на критериите за признаване на дълготраен актив, се отчитат като активи в процес на изграждане и се представят по себестойност до завършване на изграждането им.

Амортизациите се изчисляват на база линейния метод за срока на полезния живот на актива. Амортизирането на актива започва, когато той се въведе в експлоатация.

Материалните активи се отписват от баланса в случаите на: продажба, когато не се очакват никакви икономически изгоди от неговото използване и се бракува, отписване поради липса. Печалбата или загубата, при отписване на един актив се отразяват в Отчета за приходи и разходи. Печалбата или загубата от отписване на актив се получава, в зависимост от това дали постъпленията от продажбата са по големи или по малки от балансовата стойност на актива, плюс разходите свързани с продажбата му. Приходите се посочват в перото „Други приходи от дейността“, а балансовата стойност в отделна статия в разходната част на Отчета за приходи и разходи.

На всички нетекущи активи е извършена инвентаризация и резултатите са отразени във финансовия отчет към 31.12.2020год.

Както споменахме по-горе приоритет на дружеството е състоянието на дълготрайните активи. Затова дружеството инвестира всяка година средства за ремонт и поддръжка на сградите. През отчетния период вложените средства възлизат на 334 хил.лв. от които, 317 хил.лева са за придобиване на нова сграда, а останалите средства са вложени за подобрене. Основния ремонт на активите се осъществява със собствени средства, придобити от дейността.

Материалния ресурс на дружеството заема 87% от активите в баланса и бележи ръст от 20% спрямо предходната година.

Дълготрайни финансови активи

Дружеството инвестира в ценни книжа под формата на дълготрайни финансови активи. „Т Р С“ ЕАД притежава едно дъщерно акционерно дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ със седалище гр.Пловдив. С направената вноска от 227 500 лева придоби 91% от капитала му.

Текущи активи

Класифициране на актив като текущ, когато дружеството очаква да го реализира в рамките на дванадесет месеца. Краткосрочните активи са: материалните запаси, вземанията, направените инвестиции и паричните средства с които дружеството разполага за извършване на своята дейност. Според дейността си, вземанията в дружеството са краткотрайни активи възникнали от директно предоставяне на услуги. Вземанията се представят и отчитат по справедлива стойност на база оригинално издадена фактура. Няма несъбираеми вземания. Вземанията от клиенти се събират в кратък срок, не по дълъг от два месеца. В перото Други вземания влизат присъдените вземания възлизаци на 72 хил.лева. Има издаден изпълнителен лист за събиране на дължимата сума. Свободните парични средства към края на отчетния период възлизат на 137 хил.лева. Сума достатъчна да посрещне текущите нужди необходими за осъществяване на дейността на дружеството.

ПАСИВИ

СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Собствен капитал	2020 г.	2019 г.	промяна	отн. дял
	BGN'000	BGN'000	в %	в %
Основен акционерен капитал	232	232		14%
Резерв от последващи оценки	27	27		2%
Законови резерви	58	58		35%
Други резерви	534	534		
Неразпределена печалба	819	811	1%	48%
Текуща печалба	34	8	4%	1%
Общо	1 704	1 670		100%

Основния капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. „ТРС“ ЕАД е регистрирано като еднолично търговско дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите му. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала. Могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава си дружеството е длъжно да формира и законови резерви „фонд Резервен“, който е на стойност 58 хил.лв. Източници на фонда могат да бъдат:

- Отчисления от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по голяма част, по решение на Общото събрание;
- Други източници, предвидени от Общото събрание;

Съгласно изискванията на Търговския закон средствата от фонда могат да се използват само за покриване на текущата годишна загуба и загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличение на основния капитал.

Към 31.12.2020 година регистрирания акционерен капитал на „ТРС“ ЕАД не е променен и възлиза на 232 хил.лв., разпределен в 232 247 обикновени поименни акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев на акция.

Резервите са формирани от разпределението на реализираната печалбата от дружеството в предходни периоди. Съгласно Устава на дружеството резервите са разпределени на: Законови резерви на стойност 58 048 лв. и Допълнителни резерви за 533 592 лева.

Неразпределената печалба е на стойност 818 953 лева.

Собствения капитал се увеличава с 34 хил.лв. към края на 31.12.2020год. спрямо предходната година, в резултат на реализираната печалба през годината.

Краткосрочни пасиви

Пасиви	2020 г.	2019 г.	промяна	отн. дял
	BGN'000	BGN'000	в %	в %
Задължения към персонала	19	21	-10%	20%
Данъчни задължения	3	2	15%	3%
Други задължения	36	23	15%	38%
Финансиране	37	41	-10%	39%
Общо	95	92	3%	100%

За да се развива дейността на едно предприятие, то се нуждае не само от активи, но и от пасиви. Капиталовите средства, са нужни за развитието на бизнеса, а това са така наречените пасиви. Краткосрочните задължения се дължат в рамките на отчетния период – не по дълго от една година, и основно възникват от обичайната дейност на предприятието. Краткосрочните пасиви са средства под формата на задължения към доставчици, към персонала, към бюджета, към осигурителни организации, клиенти, банки и др.

Задълженията към персонала от 19 хил.лв. включват: възнаграждения, социални и годишни боноси, вноски за социално осигуряване, както и начислените компенсирани отпуски на служители, които се очаква да бъдат използвани в рамките на следващите 6 месеца.

Позицията Други задължения за 36 хил.лв. са задължения представляващи: депозит от наематели в размер на 28 хил.лв. При сключване на договора за наем, за по-голяма сигурност, клиентът е длъжен да внесе депозит в размер на един месечен наем. Останалите задължения от 8 хил.лв – задължения към доставчици, както и задълженията към персонала и начислените разходи за осигуровки са платими през следващия месец при настъпване на падежа им. Дружеството не изпитва затруднения при погасяване на задълженията си. Няма пресрочени задължения.

Раздел Г от Баланса – финансираня; представляват 2% от пасива на баланса. Фирмата получи финансиране от новите собственици, които изпълниха инвестиционната си програма по приватизационния договор при покупката на дружеството. Предоставени бяха средства за реконструкция и модернизация на сградния фонд. Първоначално полученото финансиране се отчете, като приходи за бъдещи периоди. Признаването е частично, като приход всеки месец, в който са възникнали разходите на начислената амортизация на активите, придобити с получаването на това вътрешно финансиране.

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ

Показатели	2020 г. BGN '000	2019 г. BGN '000
Нетни парични потоци от основна дейност	84	111
Нетни парични потоци от инвестиц. дейност	-260	-19
Нетни парични потоци от финансова дейност	97	-25
Нетно изменение на паричните потоци	-79	67
Парични средства на 1 януари	211	144
Парични средства на 31 декември	132	211

Отчета за Паричните потоци е основна част от финансовия отчет на предприятието. Той е единствения, който се изготвя на касова основа, а не на база текущо начисляване. На практика чрез него дружеството представя възможността си да генерира парични средства с които да посреща текущите си задължения, да връща дълговете си, да плаща лихви, да разпределя дивиденди.

Съгласно изискванията на Счетоводния стандарт дружеството ни класифицира паричните си потоци в три категории потоци:

- От оперативна /основна/ дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Така с Отчета представяме много точна информация за дейността ни. Потребителите на финансови отчети, могат да направят своите изводи по отношение на това как дружеството

генерира и изразходва паричните средства от дейността си, използва ли ги за инвестиции, които да му донесат бъдещи постъпления, как ги финансира и др.

Информацията от Отчета за паричните потоци е важна, както за ръководството, така и за инвеститорите. В него те намират информация, както посочихме по-горе, за това кой е основния източник на парични средства, ако е от основна дейност – добре, но ако е от инвестиционна – това означава, че предприятието явно разпродава дълготрайни активи за да оцелее. Важно е да се види, как продажбите и печалбите се преобразуват в парични средства. Дружеството може да постигне успех в дългосрочен план само ако основен източник на паричните средства са паричните потоци от оперативна дейност.

Оперативната дейност е тази, от която се генерира основната част от приходите на дружеството. Тя включва и всички други дейности, които не са инвестиционни или финансови по своята същност. Както е видно от Отчета, чрез основната си дейност дружеството генерира парични средства, с които поддържа основната си дейност, посреща задълженията си, осъществява нови инвестиции, без да прибегва до външно финансиране. За дружеството основните паричните потоци от оперативна дейност са:

- Постъпления от предоставяне на услуги;
- Плащания на доставчици;
- Плащания към или от името на персонала /заплати и осигуровки/;
- Плащания и възстановяване на данъци;

Може да се каже, че паричните потоци от оперативна дейност са резултат от сделки, които намират отражение във финансовия резултат. Нетните парични потоци за 2020 год., генерирани от основна дейност са в размер на 84 хил.лв.

Инвестиционната дейност на предприятието обхваща предимно придобиване на дълготрайни материални активи, комисиони и дивиденди от направени инвестиции:

- Плащане за придобиване на дълготрайни активи – нови активи и разходи за реконструкция и модернизация на стари такива с цел повишаване ефективността им;
- Плащания за придобиване на инструменти на други предприятия, или дялове в съвместни предприятия с цел постъпления от тяхната продажба или получаване на дивиденди;

Изискването е паричните потоци, свързани с подобряване ефективността от използване дълготрайни активи, да се квалифицират като потоци от инвестиционна дейност. През отчетния период потоците от инвестиционна дейност на дружеството са: направени инвестиции за реконструиране на дълготрайни активи на стойност от 17 хил.лв. и придобиване на нова сграда на стойност 317 хил.лева. От инвестираните средства в ценни книжа през годините, е получен дивидент в размер 74 хил.лв.

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

В съвременните условия значението на финансово-икономическия анализ нараства значително и той се превърна в един от най-важните елементи на управленския процес. Това е така защото счетоводната информация отразява цялостната стопанска дейност на дружеството, като характеризира финансовото му състояние пълно, обективно и достоверно. Очертава контурите на бъдещата му финансова политика, т.е. той се явява основа за прогнозиране на бъдещето. В резултат на финансовия анализ се получава полезна информация и подпомага вземането на обосновани и разумни управленски решения.

Рентабилност	2020г BGN'000	2019г BGN'000	2018г BGN'000	
Възвращаемост на активите	1.89%	0.46%	0.62%	
Възвращаемост на собствения капитал	2%	0.48%	0.66%	
Възвращаемост на продажбите	11.26%	2.59%	3.56%	/брутна
рентабилност/				